

Programul LIFE în România

Fapte și cifre

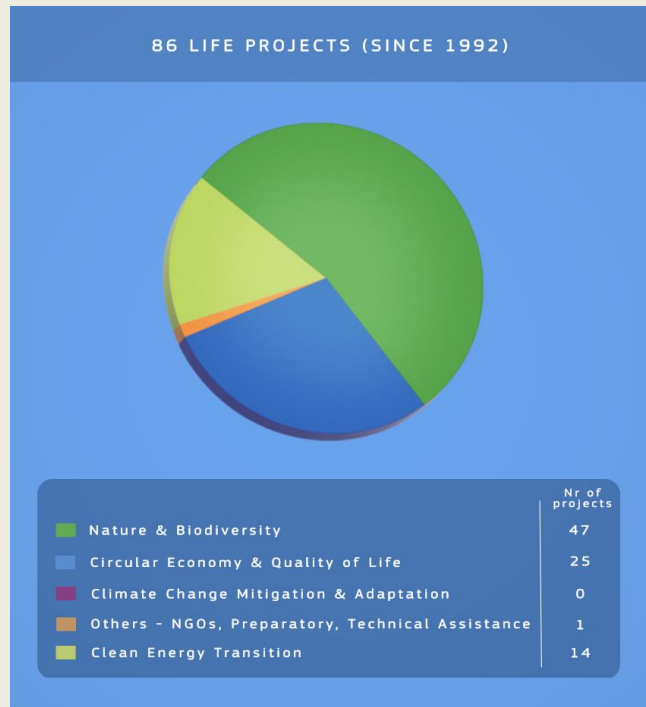
Programul LIFE a finanțat 86 proiecte în România, pentru 81 beneficiari coordonatori, cu costuri totale ale proiectelor de 109 milioane de euro, din care UE a contribuit cu 53,5 milioane de euro.

Programul LIFE este instrumentul de finanțare al UE pentru acțiuni în domeniul mediului și climei. Acesta se desfășoară din 1992 și a cofinanțat peste 5.500 proiecte în întreaga UE și în țări terțe, mobilizând peste 12 miliarde de euro și contribuind cu peste 5 miliarde de euro la protecția mediului și a climei. Programul LIFE contribuie pe deplin la obiectivele și țintele European Green Deal.

Bugetul pentru perioada 2021-2027 este fixat la 5,4 miliarde de euro.

Sunt incluse următoarele subprograme (*):

- **Natura și biodiversitatea**
- **Economia circulară și calitatea vieții**
- **Atenuarea și adaptarea la schimbările climatice**
- **Tranziția către o energie curată** (primul apel de proiecte în 2021) (**)

INVESTMENT IN LIFE PROJECTS IN ROMANIA (€ million)

	TOTAL INVESTMENT	EU CONTRIBUTION
ALL LIFE projects	109	53.5
Nature & Biodiversity	67	34
Circular Economy & Quality of Life	39	17
Climate Change Mitigation & Adaptation	11.5	7
Others - NGOs, Preparatory, Technical Assistance	0.4	0.3
Clean Energy Transition (*)	2.4	2.2

(*) Proiectele anterioare și cele încheiate sunt indicate în acest document cu noua nomenclatură a programului LIFE 2021-2027

(**) Noul subprogram CET cuprinde în mare parte proiecte din mai multe țări și toți participanții sunt incluși în cifre

LIFE Atenuarea și adaptarea la schimbările climatice

Componenta LIFE Atenuarea și adaptarea la schimbările climatice va sprijini acțiunile care contribuie la implementarea cadrului de politică energetică și climatică pentru 2030 și îndeplinirea angajamentelor asumate de Uniunea Europeană în cadrul Acordului de la Paris privind schimbările climatice. Proiectele din cadrul acestei componente vor contribui la o economie neutră din punct de vedere climatic și rezilientă.

Proiectele strategice integrate privind clima (SIP) vor implementa, la scară regională, multiregională, națională sau transnațională, strategiile privind clima ori planurile de acțiune elaborate de autoritățile statelor membre și impuse de legislația specifică privind clima sau de legislația ori politica energetică relevantă a Uniunii. Aceste proiecte vor asigura, de asemenea, implicarea părților interesate și vor promova coordonarea și mobilizarea a cel puțin unei alte surse de finanțare din partea Uniunii, națională sau privată.

Până în prezent, în România, nu a fost cofinanțat niciun proiect în cadrul acestei componente.

LIFE Tranziția către o energie curată

Bazându-se pe programele „Energie inteligentă - Europa” (2003-2013) și „Orizont 2020 - Eficiență energetică” (2014-2020), subprogramul LIFE Tranziția către o energie curată continuă să sprijine punerea în aplicare a politicilor UE în domeniul energiei durabile. În special, acesta urmărește să faciliteze, în întreaga Europă, tranziția către o economie eficientă din punct de vedere energetic, bazată pe energie regenerabilă, neutră din punct de vedere climatic și rezilientă.

Subprogramul LIFE Tranziția către o energie curată sprijină proiecte în următoarele cinci domenii de intervenție:

- 1) Crearea unui cadru politic național, regional și local care să susțină tranziția către o energie curată;
- 2) Accelerarea implementării tehnologiei, digitalizării și noilor servicii și modele de afaceri, precum și îmbunătățirea competențelor profesionale aferente de pe piață;
- 3) Atragerea finanțării private pentru energia durabilă;
- 4) Sprijinirea dezvoltării de proiecte de investiții locale și regionale;
- 5) Implicarea și responsabilizarea cetățenilor în tranziția către o energie curată.

Până în prezent, România coordonează un singur proiect CET. Proiectul BUS4RoBOOST vizează repornirea Platformei Naționale de Calificări (NQP), a Analizei Status Quo (SQA) și a Foi de parcurs naționale elaborate în cadrul proiectului BUILD UP Skills Romania (ROBUST), pentru a asigura alinierea la obiectivele UE 2030. Bugetul său total se ridică la 0,4 milioane de euro, din care UE contribuie cu 95%.

România participă, de asemenea, la alte 13 proiecte CET, după cum urmează: Ministerul Energiei în proiectele OdysseeMure fit-4-55 și ENSMOV Plus; Asociația Institutul Social Valea Jiului în proiectul JUSTEM; Asociația Orase Energie În România în proiectul NECPlatform; SERVELECT SRL și Universitatea Tehnică Cluj-Napoca în proiectul EnTRAINER; Agentia Locala a Energiei Alba în proiectul IN-PLAN; COOPERATIVEDEENERGIE.RO, Municipiul Tulcea a Primaria Municipiului Bistrita v projektu LIFE LOOP; Societatea Romana Geoexchange a TERMOLINE SRL v projektu COOLING DOWN; Ispe Proiectare Si Consultanta SA v projektu SRI-ENACT; Asociația de Standardizare DIN România în proiectul SMART SQUARE; COOPERATIVEDEENERGIE.RO în proiectul ACCE; Beia Consult International Srl și JUDETUL TIMIS în proiectul PLENTY-LIFE; și MINISTERUL DEZVOLTARII în proiectul CAEPBD6. Acesta reprezintă o investiție totală de 2 milioane de euro, din care UE contribuie cu 95%.

LIFE Natura și biodiversitatea

Componenta „Natură și biodiversitate” include sprijin pentru proiecte de acțiune standard destinate dezvoltării, aplicării și promovării celor mai bune practici în ceea ce privește natura și biodiversitatea, precum și pentru „Proiecte strategice pentru natură” (SNAP). Aceste noi proiecte sprijină realizarea obiectivelor Uniunii în materie de natură și biodiversitate prin implementarea unor programe de acțiune coerente în statele membre pentru a integra aceste obiective și priorități în alte politici și instrumente de finanțare, inclusiv prin implementarea coordonată a cadrelor de acțiune prioritare adoptate în temeiul Directivei 92/43/CEE.

Până în prezent, componenta LIFE Natură și biodiversitate a cofinanțat 47 proiecte în România. Acestea reprezintă o investiție totală de 66,5 milioane de euro, din care 33 milioane de euro au fost furnizate de UE.

Proiectele LIFE Nature finalizate în România s-au axat în principal pe restaurarea habitatelor (păduri alpine și subalpine și habitate umede; ecosistemele pastorale din Transilvania; Munții Semenic și Călimani-Gurghiu; zonele umede de la Porțile de Fier; peșteri; și pădurile naturale din Munții Făgăraș din Carpații Meridionali), dar și pe conservarea anumitor specii (carnivore mari, lilieci, vipera de stepă, delfini, cormoranul mic, rața roșie, acvila țipătoare mică, ursul brun din Carpați și lupul). Parcurile, autoritățile naționale și regionale, precum și instituțiile de cercetare au reprezentat aproape 80% din beneficiarii coordonatori ai proiectului. Alte tipuri de beneficiari au inclus agenții de dezvoltare, ONG-uri, universități, autorități locale, un parc național și un centru de formare.

Cinci proiecte sunt în curs de desfășurare. Acestea se concentrează pe conservarea habitatelor (peșterile Cheile Nerei - Beușnița, pajiștile din Transilvania, crearea unei rezervații naturale în Carpații Meridionali) și speciilor (peștii reofili din sistemul hidrografic al râului Gilort și coleopterele saproxilice din Carpați).

În cadrul fostei componente „Informare și comunicare”, prin proiectul încheiat EME Natura2000 s-au creat cinci „Seturi de instrumente privind biodiversitatea și Natura 2000 pentru sectoarele economice cheie”, două manuale și alte câteva documente strategice. Aceste materiale de comunicare, care s-au dovedit a fi deosebit de utile, au fost rezultatul unui amplu proces participativ care a adus împreună beneficiarii și părțile interesate.

Economia circulară și calitatea vieții

Acțiunile sprijinite în cadrul componentei „Economia circulară și calitatea vieții” vor contribui la atingerea unor obiective politice majore ale UE, cum ar fi tranziția către o economie circulară, precum și protejarea și îmbunătățirea calității mediului și vieții. În cadrul acestei componente, Proiectele strategice integrate (SIP) vor implementa, la scară regională, multiregională, națională sau transnațională, strategiile de mediu sau climatice ori planurile de acțiune elaborate de autoritățile statelor membre și impuse de legislația sau politica specifică de mediu, climatică ori energetică relevantă a Uniunii. Aceste proiecte vor asigura, de asemenea, implicarea părților interesate și promovarea coordonării cu cel puțin o altă sursă de finanțare din partea Uniunii, națională sau privată și mobilizarea acesteia.

Componenta respectivă [denumită anterior LIFE Mediu și eficiența resurselor și Guvernanță și informare în domeniul mediului] a cofinanțat până în prezent 25 proiecte în România, reprezentând o investiție totală de 39 milioane de euro, din care 17 milioane de euro au fost furnizate de UE.

Toate proiectele din cadrul acestei componente au fost finalizate și au acoperit mai multe teme, cum ar fi: tehnologii nepoluante; gestionarea apei la scara bazinului hidrografic; gestionarea deșeurilor industriale și municipale; calitatea aerului; evaluarea riscurilor și controlul poluării; gestionarea zonelor sensibile; deșeurile din construcții și demolări; reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (atenuarea dioxidului de carbon în sistemele fotosintetice ale algelor); deșeuri periculoase (transportul și tratarea în condiții de siguranță, cele din spitale); reciclarea celor industriale; și marketingul ecologic. Autoritățile naționale și locale au fost principalii beneficiari coordonatori. Alte tipuri de beneficiari au inclus o agenție de dezvoltare, o întreprindere publică, o universitate (Târgu-Jiu) și instituții de cercetare.

În cadrul fostei componente „Informare și comunicare”, proiectul GREEN-PRO, care s-a încheiat, a crescut considerabil gradul de conștientizare al publicului local față de produsele ecologice. Celălalt proiect încheiat, Caravana ECOTIC LIFE+, a avut un mare succes și totodată un impact direct în creșterea gradului de conștientizare cu privire la DEEE în România, ceea ce a dus indirect la creșterea ratelor de colectare în țară. Au fost trei grupuri țintă principale - elevi și profesori; gospodării și publicul larg; precum și autorități locale - care au fost atinse cu succes în număr mai mare decât cel estimat.

Doriți să aflați mai multe despre LIFE?

- Vizitați [site-ul web LIFE](#) și [baza de date a proiectului LIFE](#)

- Urmăriți programul LIFE pe rețelele de socializare:

- Înscrieți-vă în [Programul LIFE](#) și la buletinele informative [CINEA Clean Energy](#)

- **Contactați Punctul Național de Contact LIFE din statul dumneavoastră membru:**

Name: Mrs Marisanda Pîrîianu

Mr. Flavius Ardelean (CEQL)

Address: B-dul. Libertății, 12 - Sector 5

RO - 040129 București

Tel: +40 21 408 95 87 / +40 745 510 511

E-mail: marisanda.pirriianu@mmediu.ro / flavius.ardelean@mmediu.ro

Website: [Ministry of Environment - NCP](#)

- **Contactați echipa dvs. de monitorizare NEEMO**

NEEMO EEIG - ILE

Address: Rügy u.5

HU - 2000 Szentendre

Tel: +36 26 90451

E-mail: ile@neemo.eu

Proiecte LIFE Natură și biodiversitate în curs				
Titlul proiectului	Numărul proiectului	Acronimul proiectului și linkul la rezumatul online	Site web	Durata proiectului
LIFE Conservarea habitatului 8310 din situl Natura 2000 Cheile Nerei – Beușnița	LIFE13 NAT/RO/001488	LIFEPH8310SN2000CNB	http://salvatipesterile.ro/	07/2014 → 03/2023
Crearea unei rezervații naturale în Carpații Sudici din România	LIFE18 NAT/RO/001082	LIFE CARPATHIA	https://www.carpathia.org/ro/life-carpathia/	07/2019 → 04/2024
Conservarea coleopterelor saproxilice în Munții Carpați	LIFE19 NAT/RO/000023	LIFE ROSalia	https://liferosalia.ro/	09/2020 → 05/2025
Demonstrating cooperative approach for good management of Natura 2000 grasslands at landscape scale in Transylvania	LIFE19 NAT/RO/000602	LIFE TransilvaCooperation	https://fundatia-adept.org/projects/life-transilvacooperation/	09/2020 → 12/2023

Proiecte în curs de desfășurare privind tranziția energetică curată				
Titlul proiectului	Numărul proiectului	Acronimul proiectului și linkul la rezumatul online	Site web	Durata proiectului
BUILD Up competențe pentru integrarea renovării pe termen lung a stocului de clădiri din România	LIFE21-CET-BUILDSKILLS-BUS4RoBOOST/101076873	BUS4RoBOOST	N/A	11/2022 → 04/2024
Odyssee-MURE - Monitorizarea pilonului de eficiență energetică pentru neutralitate climatică	LIFE21-CET-POLICY-OdysseeMure fit-4-55/101075902	OdysseeMure fit-4-55	N/A	10/2022 → 03/2025
A șasea acțiune concertată care sprijină statele membre și țările participante în punerea în aplicare a Directivei privind performanța energetică a clădirilor	LIFE21-CET-CA-CAEPBD6/101102078	CAEPBD6	N/A	11/2022 → 10/2027
Instrumente inteligente pentru clădiri inteligente: Îmbunătățirea inteligenței clădirilor în Europa	LIFE21-CET-SMARTREADY-SMART SQUARE/101077241	SMART SQUARE	N/A	10/2022 → 09/2025
Planificarea integrată a energiei, a climei și a spațiului	LIFE21-CET-LOCAL-IN-PLAN/101076428	IN-PLAN	N/A	10/2022 → 03/2026
Audituri de tranziție energetică către decarbonizare	LIFE21-CET-AUDITS-EnTRAINER/101076424	EnTRAINER	N/A	12/2022 → 11/2025
Accesul la capital pentru energia comunitară	LIFE21-CET-INNOFIN-ACCE/101077474	ACCE	N/A	11/2022 → 10/2025
Platformele naționale pentru energie și climă în vederea atingerii obiectivelor UE 2030	LIFE21-CET-GOV-NECPlatform/101076359	NECPlatform	N/A	10/2022 → 03/2025

Planificarea transsectorială instituționalizată și consolidarea capacităților specifice pentru a permite municipalităților mici și mijlocii să elaboreze și să monitorizeze strategiile durabile pentru tranziția către energia curată.	LIFE21-CET-LOCAL- PLENTY- LIFE/101081061	PLENTY-LIFE	N/A	11/2022 -> 10/2025
Co-crearea de instrumente și servicii pentru adoptarea indicatorului Smart Readiness	LIFE21-CET- SMARTREADY-SRI- ENACT/101077201	SRI-ENACT	N/A	12/2022 -> 05/2025
Justiție în tranziție și emancipare împotriva sărăciei energetice	LIFE21-CET- COALREGIONS- JUSTEM/10107615 1	JUSTEM	N/A	11/2022 -> 04/2025
Evaluarea, cuantificarea și consolidarea punerii în aplicare a politicilor și a EM&V în temeiul articolului 7 din DEE	LIFE21-CET- POLICY-ENSMOV Plus/101076098	ENSMOV Plus	N/A	12/2022 -> 11/2025
Eliberarea potențialului de răcire din surse regenerabile pentru un sector al răcirii decarbonizat și adaptat la clima secolului XXI	LIFE21-CET- COOLING-COOLING DOWN/101077140	COOLING DOWN	N/A	11/2022 -> 04/2025
Comunități energetice - Proprietatea locală a energiei	LIFE21-CET- ENERCOM-LIFE- LOOP/101077085	LIFE- LOOP https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/project/details/101077085	N/A	10/2022 -> 09/2025